

บทที่ 1

บทนำ

ภูมิหลัง

กระแสการเปลี่ยนแปลงของสังคมโลกและการเปลี่ยนแปลงของประเทศไทย ทางด้านการเมือง เศรษฐกิจ และสังคม การแข่งขันทางการตลาด การสื่อสาร และการคมนาคม ตลอดจนการใช้เทคโนโลยีในการพัฒนามีผลกระทบต่อวิถีชีวิตและสุขภาพของประชาชนชาวไทยเป็นอย่างมาก จะเห็นได้จากในอดีตปัญหาสุขภาพประชาชนส่วนใหญ่เจ็บป่วยด้วยโรคติดเชื้อ แต่ปัจจุบันปัญหาสุขภาพส่วนใหญ่มีผลมาจากปัจจัยด้านสังคม สิ่งแวดล้อม และพฤติกรรมมากขึ้นตามลำดับ และมีแนวโน้มจะรุนแรงมากขึ้นในอนาคตหากประชาชนยังไม่ปรับเปลี่ยนพฤติกรรมให้เหมาะสมจะมีผลทำให้ประชาชนเจ็บป่วยเล็กน้อย จนกระทั่งรุนแรงขึ้นเสียชีวิต ในที่สุด ดังนั้น การดำเนินการแก้ไขปัญหาสาธารณสุขของประเทศจำเป็นต้องมีการส่งเสริมพฤติกรรมสุขภาพของประชาชนให้เหมาะสมทั้งในระดับบุคคล ครอบครัว และชุมชน รวมทั้งพัฒนาประชากรในกลุ่มวัยเรียน วัยทำงาน และผู้สูงอายุ ให้มีความรู้ ค่านิยม และทักษะที่จำเป็นด้านสุขภาพ ให้มีการส่งเสริมการออกกำลังกายที่ถูกต้องซึ่งเป็นสิ่งสำคัญและให้ประโยชน์แก่ร่างกาย วิถีชีวิตของประชาชนเปลี่ยนแปลงไปและส่งผลกระทบต่อพฤติกรรมสุขภาพ ทศวรรษที่ผ่านมาประเทศไทยอยู่ในภาวะการเปลี่ยนผ่านทางระบาดวิทยา (Epidemiological Transition) กล่าวคือ ปัญหาสาธารณสุข ได้แปรเปลี่ยนจากโรคติดต่อและโรคจากความยากจนเป็นโรคไม่ติดต่อ และโรคที่เกิดจากพฤติกรรม โรคเหล่านี้ล้วนเป็นโรคที่เกิดจากการมีพฤติกรรมในการดำรงชีวิต (Health Related Behavior) ที่ไม่ถูกต้องทั้งสิ้น เช่น การสูบบุหรี่ การดื่มสุรา การกินอาหารที่มีไขมันสูง โซเดียมสูง คากใยน้อย ขาดการออกกำลังกาย ภาวะเครียดและการมีพฤติกรรมทางเพศที่ไม่ถูกต้อง เป็นต้น (กระทรวงสาธารณสุข, สำนักปลัดกระทรวงสาธารณสุข, สำนักนโยบายและยุทธศาสตร์. 2548 : 47 อ้างถึงใน สุรภา ขุนทองแก้ว. 2548 : 1)

การกีฬามีความสำคัญต่อประชาชนและประเทศ ทั้งในด้านการพัฒนาคุณภาพชีวิต การสร้างเสริมสุขภาพ สมรรถภาพที่ดี ปลูกฝังความมีน้ำใจนักกีฬาให้เป็นค่านิยม เกิดความสามานฉันท์ ของคนในชาติ การสร้างความภาคภูมิใจ สร้างแรงบันดาลใจ สร้างรายได้ อาชีพ

และการพัฒนาเศรษฐกิจของประเทศ และรัฐบาลไทยได้เห็นความสำคัญของการพัฒนาด้านการกีฬาที่มีต่อการพัฒนาคุณภาพทรัพยากรบุคคลของประเทศ โดยมีแผนพัฒนาการกีฬาแห่งชาติ ตามแผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ (กระทรวงการท่องเที่ยวและกีฬา. 2550 : ก) ประโยชน์ของการออกกำลังกายในวัยเด็ก คือ ช่วยให้เด็กเคลื่อนไหว สนองความต้องการชุกชุน และความไม่ยอมหยุดนิ่ง เป็นการฝึกความคล่องตัว และความอ่อนตัวของส่วนต่าง ๆ ของร่างกาย ...การออกกำลังกายสำหรับเด็กในวัยเรียน จะช่วยส่งผลให้เยาวชนได้รับการพัฒนาในด้านร่างกาย อารมณ์ จิตใจ สังคม และสติปัญญา การออกกำลังกายอย่างสม่ำเสมอมีผล ทำให้เกิดความแข็งแรงของอวัยวะที่สำคัญต่างๆ ของร่างกาย ทั้งยังช่วยให้เกิดคุณค่าต่อชีวิต มีผลต่อกกล้ามเนื้อ หลอดเลือด การไหลเวียนของโลหิต ระบบหายใจ ระบบทางเดินอาหาร และยังมีผลต่ออารมณ์และจิตใจ (จรรยาพร ธรณินทร์. 2541 : 245)

กระทรวงสาธารณสุข มีนโยบายรณรงค์และสร้างกระแสให้ประชาชนตื่นตัวในเรื่องของการออกกำลังกายทุกเพศ ทุกวัย และทุกกลุ่มอายุเพิ่มมากขึ้น ทั้งนี้สืบเนื่อง มาจากประชาชนส่วนใหญ่เกิดการเจ็บป่วยด้วยโรคไม่ติดต่อเพิ่มมากขึ้น ได้แก่ โรคหัวใจ โรคมะเร็ง โรคเบาหวาน โรคความดันโลหิตสูง โรคหัวใจและหลอดเลือด โรคอ้วน เป็นต้น ดังนั้นในปี พ.ศ. 2545 รัฐบาลได้ประกาศให้เป็น “ปีแห่งการส่งเสริมสุขภาพ” ทั่วไทย โดยมีนโยบายสร้างหลักประกันสุขภาพเพื่อให้คนไทยทุกคนมีสุขภาพดี ภายใต้กลยุทธ์ “รวมพลัง สร้างสุขภาพ” (Empowerment for Health) เพื่อให้ประชาชน ตลอดจนหน่วยงานต่างๆ ทั้งภาครัฐ และเอกชนมีส่วนร่วมสนับสนุนให้เกิดการ “สร้าง” สุขภาพ มากกว่าการ “ซ่อม” สุขภาพ (ชินศิริรักษ์. 2547 : 1)

การออกกำลังกายเป็นกิจกรรมที่มีความสำคัญยิ่งต่อมวลมนุษยชาติที่จะช่วยพัฒนาระบบต่าง ๆ ของร่างกาย เช่น หัวใจ ปอด ไต กระดูก กล้ามเนื้อ ให้มีความแข็งแรง ทำงานได้ดีขึ้น นอกจากนี้ ยังมีการส่งเสริมพัฒนาทางอารมณ์ ช่วยลดความเครียด ความวิตกกังวล ทำให้จิตใจดีช่วยให้บุคคลแก่ช้าและมีอายุยืน รวมทั้งยังช่วยลดการเป็นโรคความดันโลหิตสูง โรคไขมันอุดตันในเส้นเลือด โรคหัวใจ โรคเบาหวาน (สมบัติ กาญจนกิจ. 2541 : 11 – 12 ; อ้างถึงใน วาริ สายันหะ. 2545 : 4) นอกจากนี้ การออกกำลังกายอย่างสม่ำเสมอ ช่วยลดความเสี่ยงของการเป็นโรคที่สำคัญ เช่น โรคหลอดเลือดหัวใจตีบหรือโรคกล้ามเนื้อหัวใจขาดเลือด โรคเบาหวาน โรคไขมันในเส้นเลือดสูง ความดันโลหิตสูง โรคมะเร็งลำไส้ใหญ่ และการตายก่อนเวลาอันสมควร ซึ่งพบว่า คนที่ไม่ออกกำลังกายมีความเสี่ยงเป็นโรคหลอดเลือดหัวใจตีบมากกว่าคนที่ออกกำลังกายอย่างสม่ำเสมอถึง 2 เท่า (สมชาย ลีทองอิน. 2545 : 1 ; อ้างถึงใน

วาริ สายันหะ. 2545 : 4) เพราะการออกกำลังกายมีประโยชน์ทำให้ร่างกายแข็งแรง สมบูรณ์ มีภูมิต้านทานโรคสูงขึ้น ช่วยให้มีความสุขทางจิตดี เมื่อออกกำลังกายจะมีการหลั่งสารเอนโดฟิน (Endorphin) ทำให้ร่างกายสดชื่น จิตใจสงบและสร้างเสริมภูมิคุ้มกันโรค มีผลดีต่อสุขภาพกาย สุขภาพจิต สามารถป้องกันและรักษาโรคต่างๆ เช่น โรคหัวใจ โรคภูมิแพ้ โรคกระเพาะอาหาร โรคความดันโลหิตสูง โรคเบาหวาน โรคหัวใจ โรคไขมันในเลือดสูง โรคประสาท โรคท้องอืด ท้องเฟ้อ นอนไม่หลับ (สุรเกียรติ์ อาชานานุภาพ. 2538 : 13 – 24) การออกกำลังกายเป็นวิธีการที่นำไปสู่เป้าหมายที่ต้องการ ซึ่งแต่ละคนตั้งไว้ เพื่อส่งเสริมสุขภาพ ให้มีความสุขดี ป้องกันโรค ชะลออาการของโรคฟื้นฟูสภาพร่างกายหลังการรักษาหรือแม้กระทั่งเพื่อความ เป็นเลิศในการแข่งขันเพื่อรางวัลในรูปแบบต่าง ๆ ซึ่งการออกกำลังกายแต่ละชนิดจะมีรูปแบบ และกระบวนการ หลักการและเกณฑ์แตกต่างกันไป (ชาติรี ประชาพิพัฒ และนฤพนธ์ วงศ์จตุรภัทร. 2545 : 2 – 3) การเข้าร่วมกิจกรรมการกีฬาและการออกกำลังกายก่อเกิด ประโยชน์ต่อร่างกายและจิตใจ ประโยชน์ทางร่างกาย โดยเฉพาะอย่างยิ่งวัยเด็กเป็นวัยที่อยู่ ระหว่างร่างกายมีการเจริญเติบโตพัฒนาอย่างเต็มที่ ได้สัดส่วน ทำให้การทำงานของกล้ามเนื้อ เป็นไปอย่างมีประสิทธิภาพ นอกจากนั้นยังช่วยรักษาและควบคุมน้ำหนักตัว อันเป็นสาเหตุที่ ทำให้เกิดโรคอื่นตามมา ส่วนประโยชน์ที่เกิดขึ้นทางจิตใจนั้น เชื่อว่าผู้ที่ออกกำลังกายและเล่น กีฬาอย่างสม่ำเสมอจะเป็นผู้ที่มี จิตใจผ่องใส มีความหนักแน่น มีสมาธิใน การทำงาน ร่าเริง ไม่เครียด มีการตัดสินใจดี มีบุคลิกภาพและเชื่อมั่นในตัวเองสูง (สุรชัย พันธกำเนิด. 2544 : 1)

กระแสพระราชดำรัสของพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว ณ พระตำหนักจิตรลดารโหฐาน วันที่ 28 มีนาคม พุทธศักราช 2530 ที่พระราชทานว่า “ในหลักการ การกีฬาเป็นสิ่ง ที่มีจุดประสงค์พื้นฐานที่จะส่งเสริมร่างกายแข็งแรงและสามารถที่จะแสดงฝีมือในเชิงกีฬาเพื่อ ความสามัคคีและเพื่อให้คุณภาพของมนุษย์ที่ดีขึ้น มาเวลานี้การกีฬาก็นับว่ามีความสำคัญ ในทางอื่นด้วย คือ ในทางสังคมทำให้ประเทศชาติได้หันมาปฏิบัติสิ่งที่เป็นประโยชน์ สุขภาพของร่างกายและของจิตใจทำให้สามารถที่จะอยู่เป็นสังคมอย่างอยู่เย็นเป็นสุข ทั้งเป็นสิ่งที่ ก่อให้เกิดความเจริญของบ้านเมืองและ โดยเฉพาะในการกีฬาระหว่างประเทศก็ได้เพิ่ม ความสำคัญกับมนุษย์อื่นซึ่งอยู่ในประเทศอื่น ฉะนั้นกีฬาที่มีความสำคัญอย่างยิ่งสำหรับชีวิตของ แต่ละคนและชีวิตของบ้านเมือง ถ้าปฏิบัติอย่างถูกต้อง หมายถึงว่า อย่างมีประสิทธิภาพ มีความสามารถก็จะนำชื่อเสียงแก่ตน แก่ประเทศชาติ ถ้าปฏิบัติกีฬาด้วยความเรียบร้อยด้วยความ สุภาพก็ทำให้มีชื่อเสียงเหมือนกัน และจะส่งเสริมความสามัคคีในประเทศชาติ”

การกีฬาที่มีความสำคัญต่อการพัฒนาคุณภาพชีวิตของประชาชนทั้งในด้านสุขภาพ พลานามัยและด้านจิตใจ เป็นปัจจัยสำคัญที่ทำให้ประชาชนสามารถพัฒนาคุณภาพชีวิตของตนเอง ครอบครัว ชุมชนและสังคม นำไปสู่การมีส่วนร่วมในการพัฒนาเศรษฐกิจ สังคม และการเมืองได้อย่างมีประสิทธิภาพ การกีฬาถูกนำไปใช้เป็นเครื่องมือ เพื่อเสริมสร้างความเข้มแข็งของครอบครัวและชุมชนในประเทศที่พัฒนาแล้วทั่วโลก โดยอาศัยกระบวนการมีส่วนร่วม การสร้างเครือข่ายชุมชน ตลอดจนการสร้างจิตสำนึก ในการดำรงชีวิตที่มีคุณธรรม มีวินัยและมีความรับผิดชอบต่อน้ำที่ เคารพในสิทธิของตนเองและผู้อื่น เพื่อเป็นรากฐานที่ดีของสังคมองค์กรด้านสาธารณสุขของประเทศต่าง ๆ ทั่วโลก รวมทั้งองค์การระหว่างประเทศจึงได้ สนับสนุนให้มีการใช้กีฬา การออกกำลังกายและนันทนาการ เป็นเครื่องมือในการส่งเสริมคุณภาพชีวิตของประชากร และยังมีส่วนสำคัญในการสร้างความภาคภูมิใจ สร้างแรงบันดาลใจ ก่อให้เกิดความสามัคคีและสามัคคีของคนในชาติ ดังนั้นการกีฬาจึงมีส่วนร่วมในการ ขับเคลื่อนสังคมไทย เข้าสู่สังคมที่ประชาชนมีคุณภาพทั้งร่างกายและจิตใจ มีการเล่นกีฬาและ พัฒนาทักษะด้านกีฬาเพิ่มมากขึ้น

การพัฒนาด้านการกีฬากับการพัฒนาคุณภาพของทรัพยากรบุคคลของประเทศ จึงได้ระบุเป้าหมายในแผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ ฉบับที่ 10 เพื่อ “ลดอัตราการเพิ่มของ การเจ็บป่วยด้วยโรคที่ป้องกันได้ใน 5 อันดับแรก คือ หัวใจ ความดันโลหิตสูง เบาหวาน หลอดเลือดสมอง และมะเร็ง นำไปสู่การเพิ่มผลิตภาพแรงงาน และลดรายจ่ายด้านสุขภาพของคนลงในระยะยาว” และส่งเสริมให้คนไทยหันมาออกกำลังกายมากขึ้น และถูกวิธี เหมาะสมกับเพศ วัย สภาพร่างกาย เวลา ระยะเวลา และถูกหลักการออกกำลังกาย ตาม แผนพัฒนาการกีฬาแห่งชาติ ฉบับที่ 4 (พ.ศ. 2550-2554) ที่มุ่งหวังให้คนไทยทุกคนดูกีฬาเป็น เล่นกีฬาได้ มีสุขภาพ สมรรถภาพที่ดี ปลูกฝังความมีน้ำใจนักกีฬาให้เป็นค่านิยม มีความ ภาคภูมิใจและเกิด ความสามัคคีของคนใน ชาติ รวมทั้ง สร้างรายได้ อาชีพ และการพัฒนา เศรษฐกิจของประเทศ (กระทรวงการท่องเที่ยวและกีฬา. 2550 : 56)

กีฬาเป็นเกมการเล่นที่มีระบบ ระเบียบ และกติกา ทั้งยังต้องใช้ระบบการจัดการที่ดี ทั้งนี้เนื่องจากมีผู้เกี่ยวข้องหลายฝ่าย ตั้งแต่ตัวผู้เล่นหรือนักกีฬา ผู้ตัดสิน กรรมการประจำสนาม ผู้จัดการทีม ผู้ควบคุมทีม ผู้ฝึกซ้อม ผู้ดำเนินการแข่งขัน รวมทั้งผู้ชั่งสนามอีกด้วย ดังนั้นกีฬา จึงเป็นกิจกรรมที่มีคุณค่าหลายประการ กล่าวคือเสริมสร้างพลานามัยให้กับผู้เล่น ฝึกคุณสมบัติ ในด้านคุณธรรม น้ำใจนักกีฬา ระเบียบวินัย ความสามัคคี การทำงานในกลุ่ม การเป็นผู้นำผู้ตาม การรู้จัก ใช้สติปัญญาแก้ไขปัญหาเฉพาะหน้า การใช้ไหวพริบ ใช้กลเม็ดในการตั้งรับหรือโล่รุก

ฝ่ายตรงข้ามสำหรับผู้ควบคุมทีม กรรมการผู้ตัดสินหรือผู้เกี่ยวข้องกับการแข่งขันก็จะได้แสดงความสามารถในการจัดการหรือการบริหารให้เป็นไปได้ด้วยความเรียบร้อย จนเป็นที่พอใจของทุกฝ่าย สำหรับผู้ดูจะได้รับความพึงพอใจ ความสนุกตื่นเต้นไปกับเกมการแข่งขัน ยิ่งกว่านั้นก็พายังเป็นเครื่องชี้วัดความเจริญก้าวหน้าในการพัฒนาของประเทศ เพราะการแข่งขันกีฬาต้องใช้เทคโนโลยีขั้นสูง ต้องมีศิลปะและวิทยาศาสตร์เข้ามาเกี่ยวข้องกับการฝึกซ้อม ต้องใช้แพทย์และผู้ฝึกสอนที่มีความรู้เฉพาะกีฬา ต้องใช้สนามและอุปกรณ์ที่ได้มาตรฐาน ดังนั้นกีฬาจึงเป็นสิ่งวัดความเจริญของประเทศ และได้กลายเป็นเครื่องมือทางการเมือง เพื่อใช้เชื่อมสัมพันธ์ภาพระหว่างประเทศ (กรมวิชาการกระทรวงศึกษาธิการ, 2537 : 12)

ในการเล่นกีฬาแต่ละครั้งผู้เล่นจำเป็นจะต้องมีความรู้ความเข้าใจในการเล่นกีฬาแต่ละประเภท และมีพฤติกรรมที่ถูกต้อง เช่น การเตรียมความพร้อมการอบอุ่นร่างกายก่อนและหลังเล่นกีฬา การดูแลรักษาอุปกรณ์กีฬา มารยาทในการเป็นผู้เล่นและผู้ดูกีฬาที่ดี การแต่งกายที่เหมาะสมกับประเภทของกีฬา ตลอดจนจรรยาบรรณการเล่นที่ถูกต้องตามหลักสากล (หทัยกานต์ บัวชุม, 2547 : 3)

จากการศึกษาเกี่ยวกับผู้ฝึกสอนกีฬา ซึ่งพบว่าผู้ฝึกสอนแสดงพฤติกรรมที่ไม่พึงประสงค์ออกมา ขาดความเป็นผู้นำ มีการเตรียมทีมที่ไม่ดีก่อให้เกิดปัญหา รวมทั้งขาดทักษะที่จำเป็นและพึงประสงค์สำหรับการเป็นผู้นำทีมในการฝึกซ้อม วางแผนการเตรียมทีมและการแข่งขัน มีทักษะด้านจิตวิทยาการจูงใจภายในทีมน้อย (สนธยา ลีละมาด, 2551 : 7) ซึ่งให้เห็นว่าผู้นำทีมหรือผู้ฝึกสอนกีฬาขาดความตระหนักถึงบทบาท หน้าที่ของการเป็นผู้นำและผู้ฝึกสอนที่ดีส่งผลต่อการพัฒนานักกีฬาในด้านต่างๆสาเหตุดังกล่าวอาจมีผลมาจากการที่ผู้ฝึกสอน สอนให้นักกีฬามุ่งเน้นในด้านผลการแข่งขัน ขาดการพัฒนาทีมและทักษะที่จำเป็นทำให้ขาดคุณสมบัติในหลายๆ ด้าน จึงจำเป็นต้องมีการปลูกฝังความเป็นผู้นำทีม เป็นผู้ฝึกสอนที่มีภาวะทางอารมณ์ มีเหตุมีผลในการตัดสินใจ บนหลักการที่เป็นที่ยอมรับ และสามารถควบคุมทีมได้

ในปัจจุบันสังคม ชุมชน หมู่บ้านต่าง ๆ มีการเล่นกีฬากันมากขึ้น แต่ยังคงขาดทักษะขาดความรู้ ตลอดจนวิธีการเล่นที่ถูกต้อง ขาดแรงจูงใจในการเล่นกีฬา และที่สำคัญขาดผู้นำด้าน การกีฬา ที่จะเป็นผู้ดำเนินการเล่นกีฬาที่ถูกต้อง เหมาะสม พร้อมกระตุ้นให้เกิดการเล่นกีฬา การออกกำลังกายในชุมชน หมู่บ้านต่าง ๆ อย่างยั่งยืน โดยการสร้างและพัฒนาผู้นำเยาวชนด้านกีฬา โดยมุ่งให้ความรู้ความเข้าใจ ฝึกทักษะการเล่นกีฬาที่ถูกต้อง สร้างจิตสำนึกและพฤติกรรม

ที่เหมาะสมและเอื้อต่อการเล่นกีฬา และเป็นแบบอย่างสำหรับเยาวชน ประชาชนในการเล่นกีฬา กระตุ้น ส่งเสริมให้เกิดการเล่นกีฬาและการออกกำลังกายต่อไป

จากเหตุผลดังกล่าวข้างต้นผู้วิจัยสนใจที่จะศึกษาสภาพ และความต้องการ การพัฒนาทักษะการเล่นกีฬาและรูปแบบการพัฒนาผู้นำเยาวชนด้านกีฬาวอลเลย์บอล เพื่อใช้เป็นแนวทางการพัฒนาการเล่นกีฬาในโรงเรียน สังคม ชุมชน หมู่บ้าน ตลอดจนในการแข่งขันกีฬาประเภทต่าง ๆ เพื่อลดความเสี่ยงในการเกิดอุบัติเหตุ การเล่นกีฬาที่ไม่เหมาะสม พร้อมสร้างความตระหนัก สร้างภาวะผู้นำด้านกีฬาขึ้น เพื่อเป็นผู้นำที่สามารถถ่ายทอดทักษะการเล่นกีฬา การจูงใจในการเล่นกีฬา ส่งผลต่อการมีสุขภาพและสมรรถภาพทางกายที่ดี เป็นคนที่รักการออกกำลังกาย ส่งเสริมมาตรฐานการแข่งขันกีฬานิตต่าง ๆ นั้นดีขึ้น

คำถามการวิจัย

1. ปัจจัยการพัฒนาผู้นำเยาวชนด้านกีฬาวอลเลย์บอลในท้องถิ่นในจังหวัดมหาสารคาม มีอะไรบ้าง
2. รูปแบบการพัฒนาผู้นำเยาวชนด้านกีฬาวอลเลย์บอล ในท้องถิ่นในจังหวัดมหาสารคาม ควรเป็นอย่างไร
3. ผลการประเมินรูปแบบการพัฒนาผู้นำเยาวชนด้านกีฬาวอลเลย์บอลในท้องถิ่นในจังหวัดมหาสารคาม เป็นอย่างไร

วัตถุประสงค์การวิจัย

1. เพื่อศึกษาปัจจัยที่ส่งผลต่อการเป็นผู้นำเยาวชนด้านกีฬาวอลเลย์บอลในท้องถิ่นจังหวัดมหาสารคาม
2. เพื่อสร้างรูปแบบการพัฒนาผู้นำเยาวชนด้านกีฬาวอลเลย์บอลในท้องถิ่นจังหวัดมหาสารคาม
3. เพื่อประเมินผลรูปแบบการพัฒนาผู้นำเยาวชนด้านกีฬาวอลเลย์บอลในท้องถิ่นจังหวัดมหาสารคาม

ขอบเขตการวิจัย

การวิจัยครั้งนี้ เป็นการศึกษารูปแบบการพัฒนาผู้นำเยาวชนด้านกีฬาวอลเลย์บอล โดยศึกษาเฉพาะเยาวชนที่เป็นนักกีฬาวอลเลย์บอลประจำทีม โรงเรียนมัธยมศึกษา จำนวน 5 ตำบล ในเขตอำเภอวาปีปทุม จังหวัดมหาสารคาม ที่มีใจรักกีฬาวอลเลย์บอล มีความรู้ความสามารถ มีทักษะการเล่นและการแข่งขันกีฬาวอลเลย์บอล คัดเลือกกลุ่มตัวอย่างโดยวิธีการเจาะจง (Purposive Sampling) จำนวนทั้งสิ้น 16 คน ในช่วงเดือนกรกฎาคม พ.ศ.2554 – เดือนตุลาคม พ.ศ.2554

นิยามศัพท์เฉพาะ

- 1.ครูพลศึกษา หมายถึง ครูที่มีวุฒิด้านพลศึกษา และเป็นผู้สอนในวิชาพลศึกษาในโรงเรียนหรือสถาบันอื่น ๆ ที่เกี่ยวข้องกับวิชาพลศึกษา
2. กีฬา หมายถึง กิจกรรมหรือทักษะที่อยู่ภายใต้กติกาซึ่งถูกกำหนดโดยความเห็นที่ตรงกัน โดยมีจุดมุ่งหมายเพื่อการพักผ่อน การแข่งขัน ความเพลิดเพลิน ความสำเร็จ การพัฒนาของทักษะ หรือหลายสิ่งรวมกัน กีฬาเป็นกิจกรรมที่ควบคู่กับการแข่งขัน และระบบคะแนน
- 3.ผู้นำเยาวชนด้านกีฬาวอลเลย์บอล หมายถึง บุคคลที่มีความสามารถสูงใจ แนะนำในการฝึกทักษะกีฬาวอลเลย์บอลที่มีความรู้ เจตคติ ทักษะปฏิบัติและความสามารถในการเล่นกีฬาสำหรับเยาวชนในท้องถิ่น
- 4.เยาวชน หมายถึง บุคคลเพศชายและเพศหญิง ที่มีอายุระหว่าง 15-25 ปี ในจังหวัดมหาสารคาม
- 5.นักกีฬาเยาวชน หมายถึง เยาวชนผู้ที่สนใจทางด้านกีฬาวอลเลย์บอลและเข้ารับการฝึกทักษะการเล่นกีฬาวอลเลย์บอลจากผู้นำเยาวชนด้านกีฬาวอลเลย์บอลในท้องถิ่น
- 6.รูปแบบ หมายถึง กระบวนการในการดำเนินงานฝึกทักษะด้านกีฬาวอลเลย์บอล และการพัฒนาความเป็นผู้นำ
- 7.รูปแบบการพัฒนาผู้นำเยาวชนด้านกีฬา หมายถึง กระบวนการในการดำเนินงานฝึกทักษะด้านกีฬาวอลเลย์บอล และการพัฒนาความเป็นผู้นำ ที่ใช้ในการพัฒนานักกีฬาเยาวชนในท้องถิ่น

8.ท้องถิ่น หมายถึง ชุมชนในเขตอำเภอวาปีปทุม จังหวัดมหาสารคาม ที่มีการเล่น และการจัดการแข่งขันกีฬาวอลเลย์บอล

9.ความรู้ หมายถึง การที่บุคคลหรือนักกีฬามีการรับรู้ จดจำ เลือกจดจำตามความรู้ ความเข้าใจและ ประสบการณ์เกี่ยวกับกีฬาวอลเลย์บอล และนำความรู้ที่ได้รับมาประยุกต์ใช้ในการ วิเคราะห์และประเมินผลในการเล่น การแข่งขันและการฝึกซ้อมกีฬาวอลเลย์บอล

10.เจตคติ หมายถึง ความรู้สึกภายในตัวบุคคลหรือตัวนักกีฬาต่อกีฬาวอลเลย์บอลที่ แสดงปฏิกิริยาออกมาในด้านความรู้สึกความคิดเห็น ความพึงพอใจในเรื่องใดเรื่องหนึ่งว่าชอบ หรือไม่ชอบในการเล่น การแข่งขันและการฝึกซ้อมกีฬาวอลเลย์บอล

11.ความสามารถในการเล่นกีฬาวอลเลย์บอล หมายถึง ผู้เล่นหรือนักกีฬามี ความสามารถในการเคลื่อนไหวร่างกาย ใช้ความคิด ใช้ปฏิภาณไหวพริบและเทคนิค ความสามารถส่วนบุคคลมารวมเป็นการเล่นเป็นทีมเพื่อเอาชนะฝ่ายตรงกันข้าม

12.ความสามารถในการตัดสินใจกีฬาวอลเลย์บอล หมายถึง การนำความรู้เกี่ยวกับกีฬา วอลเลย์บอล เพื่อการควบคุมและดำเนินการเล่น การแข่งขัน ให้เป็นไปตามกฎกติกา มารยาท การเล่นการแข่งขันกีฬาวอลเลย์บอล

13.ความสามารถในการเป็นผู้นำ หมายถึง การเป็นผู้มีความคิดริเริ่ม ทำหน้าที่เป็นผู้ ชี้นำ ชี้แนะ เป็นผู้นำในการทำให้บุคคลเกิดพฤติกรรมในการเล่น การแข่งขัน และการฝึกซ้อม กีฬาวอลเลย์บอล โดยส่งเสริม วางแผน วิเคราะห์ มอบหมายงาน กำกับ ติดตามงาน ปรับปรุง และแก้ไขปัญหาที่เกิดขึ้นอย่างถูกต้อง

14.ความสามารถในการฝึกซ้อมกีฬาวอลเลย์บอล หมายถึง ความรู้และความสามารถ ในวิธีสอนที่ทำให้ให้นักกีฬาได้เข้าใจเรื่องต่าง ๆ เช่น ระเบียบข้อบังคับ กติกาการเล่น กลวิธีการ เล่น มารยาทการเล่น และความรู้ต่าง ๆ ที่เกี่ยวกับการกีฬา โดยการอธิบายและสาธิตให้นักกีฬา หรือผู้รับการฝึกเข้าใจวิธีการเคลื่อนไหวของทักษะ เพื่อให้ให้นักกีฬาหรือผู้รับการฝึกเกิดการ เรียนรู้ ทักษะ สามารถนำทักษะ ไปใช้ในสถานการณ์ของการแข่งขันจริง ๆ

15.ผู้นำชุมชนหมายถึงบุคคลที่ถูกเลือกให้เป็นผู้นำทางด้านการเมืองของแต่ละตำบล (นายกองค์การบริหารส่วนตำบล) ในเขตอำเภอวาปีปทุม จังหวัดมหาสารคาม

ประโยชน์ที่ได้รับจากการวิจัย

1. เยาวชนสนใจการเล่นกีฬาวอลเลย์บอล มีสุขภาพร่างกายที่แข็งแรง และห่างไกล จากยาเสพติด

2. สามารถนำผลการศึกษามาใช้เป็นแนวทางในการศึกษาวิจัยในประเด็นที่เกี่ยวข้องต่อไป

3. สามารถนำรูปแบบการพัฒนาผู้นำเยาวชนด้านกีฬาวอลเลย์บอลเพื่อใช้ในการพัฒนาผู้นำเยาวชนด้านกีฬาวอลเลย์บอลในชุมชน

มหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม
RAJABHAT MAHASARAKHAM UNIVERSITY